MIELIPIDE

Pitäisi keskittyä hankkimaan tietoa ja ratkaisuja suurten katastrofien alueilta ja kehittää niitä oloihimme sopiviksi. **ILKKA HERLIN VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

MARKKU VUORIKARI

PENTTI VÄNSKÄ

Itsellisyys on maanviljelijöille taakse jäänyttä elämää ja samansuuntaiseen liekanaruun aiotaan pujottaa taksit, Antti Esala kirjoittaa.

Onko Suomen taksien alasajo alkanut?

Mitä ihmeen pahaa suomalainen taksi on aiheuttanut maamme korkeimpiin kuuluvalle virkakoneistolle, kun sieltä on annettu ymmärtää, että taksi on melkeinpä ainut vaarallinen kulkuneuvo maassamme?

Ellen väärin muista, suomalainen taksi on takavuosina osallistunut poliisin kanssa silloin tällöin määrätynlaiseen yhteistyöhönkin, kun kysymyksessä on ollut jokin erikoinen tilanne.

Lieneekö jollakin silmäätekevällä jokin tuttu taksari, jota kadehditaan. Tai onko jokin muu asia, joka ei kaikkia miellytä?

Taksihan on Suomen kadehdituimpia ammattikuntia.

Suomessa on päivittäin liikkeellä tuhansia taksiautoja, jotka matkaavat kymmeniätuhansia kilometrejä vuorokaudessa! Kolaritilastoissa takseja näkee syyllisenä erittäin harvoin.

Takseilla ja maanviljelijöillä on ollut kautta aikojen se yhteinen piirre, että molemmat ovat vapaita ammattikuntia – siis itsellisiä.

Tänä päivänä itsellisyys on maanviljelijöillä taakse jäänyttä elämää. Kynnät, kylvät, puit ja leikkaat silloin, kun saat siihen luvan. Mittaat peltosi sentin tarkkuudella. Jos teet pienenkin virheen, on sanktiona, että tulot putoavat lähes olemattomiin, ynnä muuta tämäntapaista.

Samansuuntaiseen liekanaruun takseja aiotaan nyt hiljakseen pujottaa!

Maanviljelijällä se on onnistunut täysin, sen näkee maaseudun autioitumisena. Lukematon määrä viljelijöitä on lopettanut. Tuhansia kylmilleen jääneitä maatiloja on ympäri Suomea. Viljelijöiden on ollut pakko lähteä etsimään uusia elatusmuotoja. Tämä on esimerkki eräästä ammatista.

Mielestäni takseja odottaa nyt samantapainen kohtalo, joskin paljon pienemmässä mittakaavassa. Pikkuhiljaa kiristetään jatkuvasti, kunnes pää jää vetävän käteen.

Televisiossa haastateltiin nuorta taksinkuljettajaa, joka arvosteli nykyistä taksijärjestelmää. Kautta aikojen on ollut ihmisiä, jotka haluaisivat saada mahdollisimman pienellä mahdollisimman paljon palkkaa.

Ei pitäisi yhden (tai muutaman) mielipiteen takia alkaa reklamoida. Onhan tyyppejä, jotka eivät viitsisi suorittaa edes armeijaa – ei puolustuslaitoskaan yhden tai muutaman mielijohteen takia muuta koko järjestelmää.

Itselläni on noin 30 vuoden kokemus taksiliikenteestä, joka vielä aloittaessani 80-luvun alussa oli itsellinen ammatti. Silloin ajettiin, mitä ajoja oli. Jos tuntui siltä, että pitää huilata, varakuski hoiti homman. Kaikki olivat tyytyväisiä.

Homma jatkui, kunnes täytin 70 vuotta. Esivalta pakotti terveen miehen eläkkeelle.

Suomessa taksilla on erittäin hyvä maine. Se on luotettava, rehellinen ja palveleva. Suosittelisin, että annettaisiin pykälien olla ennallaan ja seurataan tilannetta.

Antti Esala
entinen taksari
Honkajoki

Mäkärät pois?

Kertokaapa, millä saa mäkärät ulos navetasta. **Mad cow**

Viinasta

Suomalaisilla ”pullonokkadelfiineillä” ei ole ymmärrystä säännöstellä juomistaan halvan viinan virratessa. **Huono jutto**

Konsulteista

Kaiken maailman konsultit ja muut visioiden maalailijat kuppaavat kunnat kuiviin.
Ja kuntalaiset maksavat

Lajinmuutos?

Muuttuvatko merihanhet metsähanhiksi metsästystä rajoittamalla? Merihanhien metsästys kuuluisi aloittaa Satakunnan rannikkoalueella heinäkuun alusta.
Ei nimimerkkiä

Palautetta

Kiitos nappiin osuvista kirjoituksista. Eskot ja Arvi. Kaikki nykypäättäjät, jotka tuntevat omantunnon kolkutusta. Vaikuttakaa asioihin.
Laitilan hurja

Pöyhönen on oikeassa, sisua ei ole. Joka hommaan oltava kone. Tiedostan sisun kadonneen myös itseltäni, 20 vuotta sitten sitä oli. **Sisuton**

Miksi taas?

Viljan hinnat laskivat, mutta apulannan, sähkön ja öljyn hinnat nousivat. Muutkin kustannukset nousussa. Suomalainen ruoka loppuu.
Konkurssi koittaa

VIERASKOLUMNI

Iso maatalous, isot ongelmat

Maatalous tuntuu niin paikallisesti kuin laajemminkin ottaneen kaksi suuntaa. Toinen on oikeastaan aina vallinnut pienviljely ja toinen yhä suurempiin yksiköihin pyrkivä – useimmiten lihan – tuotanto.

Takavuosina istui niin sanottu Sailaksen työryhmä pohtimassa Suomen maatalouden kehittämiskysymyksiä. Ryhmä päätyi vuonna 2007 esittämään yhä suurempia tuotantoyksiköitä kansainvälisen kilpailukyvyn turvaamiseksi. Kuulostaa hienolta ja kauniilta ja myös varsin tutulta muista yhteyksistä. Samoin ryhmä korosti korkean teknologian merkitystä elintarvikeketjussa.

Suurempia yksiköitä onkin syntynyt, mutta kilpailukyky ei ole parantunut. Sen sijaan ongelmat ovat kasvaneet. Viljelijät ovat velkaantuneet investoidessaan suurempiin yksiköihin, mutta kannattavuus on pysynyt heikkona.

Samoin Itämeri on menettänyt. Kun tuotanto on keskittynyt, ovat ravinnepäästötkin keskittyneet, vaikka ravinteiden käyttö keskimäärin Suomessa on vähentynyt. Ja mikä pahinta, päästöt ovat keskittyneet nimenomaan Saaristomereen laskeville vesialueille.

Yksikkökoon kasvu ja viljelyn tehostuminen on tietenkin laajempi kysymys kuin yhden ryhmän ehdotus. Se maailmanlaajuinen suuntaus. Sen seurauksena halpaa ruokaa on kaupan niille, joilla rahaa on, mutta myös maailmanlaajuiset ympäristöongelmat ovat paisuneet ennennäkemättömiin mittoihin. Lasku niistä on lankeamassa, eikä halpa ruoka sitten näytäkään enää niin halvalta.

Sailaksen ryhmäkin huomasi puutteensa ja kokoontui puimaan saamaansa kritiikkiä. Ryhmän uusi mietintö vuodelta 2008 keskittyi ravinnekuormitukseen ja korosti luomun merkitystä ja ravinteiden kierrätystä. Nuo korostukset voi Itämeri-ihminenkin kirjoittaa alle.

Sitä paitsi ne ovat molemmat maatalouden korkeaa teknologiaa, joiden sovelluksia voi käyttää tavanomaisessakin maataloudessa. Niitä olisi syytä myös käyttää, mikäli halutaan saada kehkeytymässä olevat ja jo syntyneet ekokatastrofit hallintaan niin täällä kotimaassa kuin maailmallakin.

Pitäisikin keskittyä hankkimaan tietoa ja ratkaisuja suurten katastrofien alueilta ja kehittää niitä oloihimme sopiviksi.

Nykyaikainen tiedonkulku tarjoaa monta oikopolkua. Me olemme omaksi yllätykseksemme löytäneet paljon uutta tietoa ja käyttökelpoisiakin raportteja Twitteristä. Seuraamalla maailman eri kolkista oikeanlaista kohderyhmää (ryhmiä, instituutioita ja yksilöitä, jotka ovat omistautuneet maatalous- ja ruoka-asioille) olen lukenut materiaalia, johon tuskin olisin muuta kautta törmännyt.

Ahkera, A. Stubbin kaltainen twiittaaja saisi nopeasti tietoa asiasta, mikäli twiiteissä olisi sisältöä. Kyllä meillä Suomessakin olisi jaettavaa muille asiasta kiinnostuneille ympäri maailmaa. Saatanpa aktivoitua tässä itsekin.

ILKKA HERLIN on filosofian tohtori ja Elävä Itämeri -säätiön hallituksen puheenjohtaja.
ilkka.herlin@cargotec.com

Kuivuus romahdutti sadon

Pitkä kuivuus romahdutti ensimmäisen säilörehusadon Kiuruvedellä Pohjois-Savossa. Kuvan siiloissa on täsmälleen samalta hehtaarimäärältä saatu sato: vasemmalla ensimmäisen korjuun, oikealla toisen.
Anna-Stiina Niskanen
Kiuruvesi

Sama ala – erikokoinen sato.

ANNA-STIINA NISKANEN

Hylje syö kalastuselinkeinoa

WWF Suomen merihyljetyöryhmän puheenjohtaja Antti Halkka vastaa kalastaja Risto Toloselle (MT 2.8.) hyljepolitiikasta otsikoiden: ”Hyljepolitiikassa tarvitaan malttia.” Mielestäni otsikko on osin virheellinen, sillä hyljepolitiikka ei ole käytännössä ottanut isoa liikahdusta mihinkään suuntaan.

Ymmärrän kalastajien turhautumisen hyljepolitiikkaan. He harjoittavat laillista ja tärkeää ammattiaan, sekin on tilastollisesti muuttunut. Kaikki ei toki johdu hylkeistä. Mutta on älyllistä epärehellisyyttä väittää, etteikö kotimaisen kalan väheneminen ruokapöydästämme johtuisi myös hylkeitten määrän lisääntymisestä.

Syömme muutenkin harmittavan vähän kotimaista kalaa, lähiruokaa. Lisäksi kalatalous on kotimainen elinkeino, joka tuo kaivattuja verotuloja alueja paikallistalouksiin.

Toimme vuonna 2012 kalaa ja kalatuotteita 115 miljoonaa kiloa eli 350 miljoonan euron arvosta.

Tilastoja katsottaessa hyljevahingot ovat todellakin vähentyneet. Sillä niin ovat vähentyneet ammattikalastajatkin ja kala, sillä sitä syö hylje.

Tilastoja voidaan katsoa myös laajemmin. Tiedossani on tapaus, jossa koepyynnissä olleessa hylkeen kestävässä rysässä oli ensimmäisen aamun saalis seitsemän harmaahyljettä ja kolmen vuorokauden kuluttua siitä saatiin neljä lisää. Himangalla ainoasta pyyntiin lasketusta silakkarysästä kalastaja sai ensimmäisellä viikolla kuusi norppaa. Kuusikymmenluvulla koko avovesikautena pitäjän yli sadasta rysästä ei saatu yhteensä kuutta hyljettä.

Ympäristöministeri Niinistö sanoi tv-haastattelussa, että hylje syö vain rysistä. Mitenhän tämä voi pitää paikkaansa, kun rysillä pyytäviä kalastajia on enää vain niin harvassa ja harmaahyljekanta on vain lisääntynyt?

Ministeri vastasi kirjalliseen kysymykseen vuonna 2008 seuraavasti (KK 961/2008 vp): ”Metsästysvuonna 2007—2008 asetettiin Suomen merialueille 685 harmaahylkeen metsästyskiintiö... saaliiksi jäi vain 203 harmaahyljettä.”

Pirkko Mattila
kansanedustaja (ps)
maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsen

Hyvinvointia hajasijoituksella

Työpaikat sisämaasta siirtyvät vauhdilla Helsingin seudulle, joka kärsii liikenneruuhkista, asuntopulasta ja lisääntyvien ilmansaasteiden pienhiukkasten tuomista terveyshaitoista. Tampereella keskittäminen on johtanut kuntatalouden ongelmiin, silti se hamuaa naapurikuntien kaappaamista.

Keski-Suomessa monien siirtojen perustelut ovat olleet kestämättömiä. Uusi siirtoaie on meneillään nyt, kun Pirkanmaan ja Keski-Suomen poliisihallinto yhdistetään ja sijoitetaan Tampereelle. Onko maakuntahallinto seuraavana?

Monet julkishallinnon laitokset voisivat sähköisen tiedonsiirron aikakaudella toimia maaseudulla. Aiemmin on hallitusohjelmissa ollutkin tästä kirjauksia.

Asiantuntijoiden pitäisi tehdä laskelmia, mitä keskittäminen valtiolle tosissaan maksaa pitkällä aikavälillä. Monissa tapauksissa hajasijoitus on kansantalouden kannalta edullisempaa ja ainakin hyvinvointia tukevaa.

Keskittäminen saattaa lopulta johtaa Detroitin kaltaiseen kansantalouden kannalta tuhoisaan lopputulokseen.

Käytännössä maaseudun oikea vetovoimaisuus näkyy selkeästi Päijänteen rannoilla ja vapaa-aikakeskuksissa.

Aina kun kaupunkilaiset pääsevät vapaalle, he rientävät hyvinvointialueille maalle.

Esko Järvenpää
Jämsä

Lukijalta-osasto

- Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
- Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
- Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
- Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

Suomalaisia sotimassa ulkomailla

Pyrkiessään osoittamaan tarpeellisuuttaan ja yrittäessään saada lisää määrärahoja on Supo nyt kiinnittänyt huomiota siihen, miten Syyrian taisteluihin osallistuu myös eräitä suomalaisia taikka täällä asuneita. Supo on huolissaan aikanaan palaavien mukanaan mahdollisesti tuomasta väkivallan sanomasta.

Kansa on pelotettu niin, että joku lehti otsikoi jo, miten ”Syyrian sota vaikuttaa Suomeenkin”.

Nyt kerrotaan, miten yksi suomalaissyntyinen nuori mies kuoli kesäkuun lopulla Alepposa kapinallisten ja hallituksen joukkojen välisessä taistelussa.

Vajaa sata vuotta sitten sadat miehet lähtivät salaa Saksaan sotimaan. Kolmekymmentäluvulla suomalaisia taisteli molemmilla puolilla Espanjan sisällissodassa. Taisi joku mies osallistua Abessinian sotaankin. Talvisodan jälkeen värvättiin taas julkisesti miehiä Saksan armeijaan.

Nyt lienee kyse lähinnä siitä, että pelätään miesten menevän ”väärälle” puolelle!

Yrjö Saraste
Helsinki

HUIDUNPERÄ

Snellmanilainen juhlakesä meneillään

Vietämme parhaillaan kansallista ja historiallista juhlaaikaa. On kulunut 150 vuotta siitä, kun merkkimiehemme Johan Vilhelm Snellman tapasi Venäjän keisari Aleksanteri II:n Suomen Parolassa. Historiallinen ratkaisu suomen kielen asemasta ruotsin kielen rinnalla oli silloin toteutumassa.

Vuonna 1863 Snellman oli 55-vuotias ja kutsuttu maamme senaatin jäseneksi sekä valtionvaraintoimikuntamme päälliköksi. Vaikutusvaltaisena senaattorina hän hoiti maamme asioita.

Snellmanilla oli elämässään kolme suurta tavoitetta, jotka hän sai toteutettua. Ne olivat suomen kielen virallistaminen ruotsin rinnalla, oma, kansallinen rahayksikkömme sekä painovapauslaki.

Tavatessaan keisarin tämän Suomen-vierailulla Snellman sai päätökseen pitkäaikaisen työnsä ensimmäisen tavoitteen osalta. Suuri hanke suomen kielen virallistamisesta ja sen kehittämisestä toteutui.

Kaksi vuotta myöhemmin Snellman sai päätökseen edeltäjänsä, Fabian Langenskiöldin alullepaneman rahanuudistuksen. Tuloksena oli oma rahayksikkö, oma markka.

Heinäkuussa 1865 taas annettiin ”Keisarillisen Majesteetin Armollinen Asetus, painovapaudesta Suomessa ja sen käyttämisen ehdoista”. Tämä asetus ei sittemmin kestänyt venäläistämispaineen alla.

Snellmanin johdolla hoidettiin myös kansakunnallemme raskaiden katovuosien 1867–68 avustustoimien toteuttaminen.

Miehemme oli siten työteliäs tahtoihminen. Aikakirjojen mukaan hän oli alusta alkaen jopa kireissä suhteissa maamme hallituksen muihin jäseniin. Nämä olivat ajan kiintoisien arviointien mukaan ”kaikki järjestään virkamiehiä kiireestä kantapäähän ja samalla kääpiöitä hengen maailmassa

Snellmanin rinnalla.”

Nämä miehet kuuluivat meillä vanhaan, virkavaltaiseen ruotsinkieliseen virkamiesylimystöömme ja olivat jättäytyneet välinpitämättömiksi Snellmanin nostamalle kansallisliikkeellemme. He jopa suhtautuivat siihen vihamielisesti.

Toisaalta ”Snellman oli tuottelias, etenkin Saksan hegeliläisen filosofian syvällinen tuntija ja oman kansallishenkemme arvostaja ja nostaja elämäntyössään”, historian aikakirjat hänestä toteavat.

Erikoista oli, että jo aikalaisten keskuudessa Snellmanin suuri merkitys todettiin. Agathon Meurman, joka kaksi vuosikymmentä myöhemmin syntyneenä jatkoi meillä valtiopäivämiehenä ja yhteiskunnallisena vaikuttajana, omaksui Snellmanin suomalaiskansallisen katsomuksen ja nousi vuorollaan suomalaisuusliikkeemme johtajaksi. Hänenkin elämäntyönsä oli sekä laaja että mittava.

Snellmanin monipuolisuudesta kertoo sekin, että hän oli aktiivi lehtimies – asia, joka selittää hänen kantansa painovapauden merkityksestä. Hän julkaisi ruotsinkielistä Saimalehteä sekä Maamiehen ystävä -lehteä joka oli suomenkielisenä maamme ensimmäisiä.

Siinä suhteessa Johan Vilhelm Snellman on historiamme ainutkertainen suurmies. Hän oli valtiontaloutemme ensimmäinen esimies, maamme raha-asiain historian suurnimi, suomalaiskansallisuutemme puolestataistelija , myös ensimmäisten suomenkielisten lehtien perustaja ja toimittaja.

Tieteellisellä toiminnallaan, julistavana lehtimiehenä ja etenkin pitkäaikaisena valtiomiehenä vaikutti ratkaisevasti maamme silloisiin kohtaloihin. Valtiomiehistämme hänet onkin arvioitu maan kaikkein merkittävimpiin kuuluvaksi.

Jälkimaailma jo hänen kirjalliseen tuotantoluetteloonsa ja sen moniin yksittäisiin teoksiin kirjastoissamme tutustuessaan on joutunut hämmästymään niiden laajuutta ja sisällön korkeaa tasoa. Yksin vuosina 1928–33 julkaistut Kootut teoksensa käsittävät peräti kaksitoista laajaa, sidottua, painavaa nidettä.

Snellmania on muistettu julkisin muistomerkein eri puolilla maatamme. Niistä tunnetuin on Suomen Pankin suuren toimitalon edessä pääkaupunkimme Snellmaninkadulla.

Syntymäpäivänsä toukokuun kahdestoista, on itsestään selvästi maamme virallinen liputuspäivä. Nimensä ja asemansa yleisesti tiedetään ja tunnetaan. Olisiko kuitenkin Yleisradiomme tv-puolella paikallaan saada aikaan merkittävä ohjelmasarja eli kulttuuriteko teettämällä Snellmanista ja elämäntyöstään tasokas arviointisarja ja esittämällä niitä merkkipäivänsä aikoihin nykykansalaisille juhlaliputusten ohessa?

Tasokas televisio-ohjelmasarja Snellmanista ja muista kotimaan historiallisista merkkihenkilöistämme sekä heidän elämäntyöstään ja merkityksestään saattaisi olla aiheellinen mieliinpalautus määrävuosin kansalaisillemme. Samalla se merkitsisi kiintoisaa historiatiedon jakamista kasvavalle polvellemme?

Muistetaanpa arvostaen Snellmaniamme näinä viikkoina, kun hän tasan 150 vuotta sitten esitteli asetusluonnoksen suomen kielen oikeuksista Suomessa parhaillaan vierailevalle Venäjän keisarille Parolassa!

Niin ollen oman aikamme arvostus ja tunnustus Snellmanillemme!

HEIKINTYTÄR